

Modell I Fast tilsetning i HF, tjenestested definert – Samarbeidsordning for å sikre alle elementer

- Faste stillinger for alle ved definert tjenestested
- Samarbeidsordning/rotasjon innen sosialt og geografisk akseptabelt område for komplett utdanning
- Arbeidsgivers ansvar å sørge for mulighet til komplett utdanning innenfor normert tid
- Sikre læring av alle prosedyrer, erfaring med alle pasientkategorier, høyspesialiserte tjenester, spesielle behandlingsmetoder, forskningstjeneste/ opplæring i forskningsmetoder og -etikk, og obligatorisk "sideutdanning"
- Allmenntidrett/Samfunnsmedisin: Tjeneste i 1 år i sykehus i øremerkede stillinger
- Målstyrt spesialistutdanning
- Oppheve gruppeføring
- Opprettholde systemet med godkjente utdanningsinstitusjoner som overvåkes / kvalitetssikres og får tilbakemeldinger på virksomheten
- Nasjonal utdanning etter nasjonale læringsmål
- Oppheve legefordingssystemet

Modell II Fast tilsetning i HF, tjenestested ved definert sykehus – individuelt utdanningsløp

- Faste stillinger for alle ved definert tjenestested
- Øremerkede stillinger med tidsbegrenset tilsetning for nødvendig annen tjeneste i hovedutdanning, og sideutdanning
- Allmenntidrett/Samfunnsmedisin: Tjeneste i 1 år i sykehus i øremerkede stillinger
- Vurdering av særfortrinn ved tilsetning for obligatorisk "sideutdanning"
- Arbeidsgivers ansvar å sørge for progresjon i utdanning i den enkelte stilling
- Egen søknad på stillinger tjeneste /opplæring i forskning/for annen erfaringslæring / andre metoder
- Rett til permisjon for:
  - akademi, forskningstjeneste /opplæring i forskningsmetoder-etikk
  - tjeneste andre avdelinger for spesifikke læringsmål (pasientkategorier / metoder)
  - obligatorisk "sideutdanning"
- Målstyrt spesialistutdanning
- Oppheve gruppeføring
- Opprettholde systemet med godkjente utdanningsinstitusjoner som overvåkes / kvalitetssikres og får tilbakemeldinger på virksomheten
- Nasjonal utdanning etter nasjonale læringsmål
- Oppheve legefordingssystemet

Modell III Parallell utdanningsløp – både samarbeidsordning for å sikre alle elementer og individuelt utdanningsløp

- Bygger på en blanding av modell I og II slik at det både er et system basert på samarbeidsordning/rotasjon innen sosialt og geografisk akseptabelt område for komplett utdanning, og et system for individuelle utdanningsopplegg

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Spesialitetskomiteene

Deres ref.:

Vår ref.: 11/90

Dato: 21.01.2011

Oppdrag til spesialitetskomiteene: Revidere attestasjonsskjema / prosedyrekrav for spesialiteten

Oppheve gruppeføring av utdanningsinstitusjoner - utvikle mer detaljerte læringsmål
Det er store endringer i sykehusene med omorganiseringer, funksjonsdeling og endrede pasientstrømmer.

Leger i spesialisering skal tilsettes i faste stillinger. Slik har det for øvrig vært i prinsippet i snart 20 år ved gruppe II-avdelinger fra Sogn og Fjordane og nordover.

Det er således mange endrede forutsetninger for spesialistutdanningen for leger. Tiden er inne til å utvikle en, i enda større grad, målstyrt spesialistutdanning, og herunder oppheve den tradisjonelle gruppeføringen av sykehusavdelinger som har ansvar for å utdanne spesialister.

Legeforeningen mener at leger i spesialisering skal tilsettes i fast stilling i et komplett utdanningsløp som forutsettes å inkludere alle nødvendige elementer i en spesialistutdanning. Foruten tjeneste ved avdelingen hvor man er fast tilsatt, skal utdanningsløpet inneholde nødvendig tjeneste ved andre typer avdelinger for å fylle spesialistreglene krav, herunder også nødvendig erfaring med forskningsarbeid og opplæring i forskningsmetoder og -etikk (gruppe I-tjeneste), samt eventuell obligatorisk tjeneste i annet fag ("sideutdanning").

Kravet om 18 måneders gruppe I-tjeneste bør fjernes, slik det allerede har vært noen år i barne- og ungdomspsykiatri, psykiatri og patologi (geriatri har 12 måneders gruppe I-krav). Allmennmedisin, arbeidsmedisin og samfunnsmedisin har aldri hatt krav om gruppe I-tjeneste.

Sikring av erfaringslæring relatert til sjeldne/spesielle pasientgrupper eller diagnoser, opplæring i mer sjeldne/spesielle diagnostiske prosedyrer og behandlingsmetoder og erfaring fra deltagelse i forskning, opplæring i forskningsmetoder og -etikk må skje på annen måte enn gjennom obligatorisk 18 måneders gruppe I-tjeneste. Disse læringselementene må sikres gjennom målstyringsdokumenter med spesifikke krav og læringsmål. Dokumentasjon av oppfylte læringsmål er mer hensiktsmessig og målrettet enn dokumentasjon av gjennomført tjenestetid på en gruppe I-avdeling.

Særskilte pasientgrupper, spesielle diagnostiske prosedyrer og behandlingsmetoder
Sikring av disse læringselementene må skje ved attestasjon av spesifikke læringsmål i attestasjonsskjemaer (operasjonslister / prosedyrelister / loggbøker). Dette finnes allerede i mange spesialiteter, men attestasjonsskjemaene bør gjennomgås på nytt og eventuelt utvikles

ytterligere, slik at det dekker innholdet i spesialistutdanningen i den enkelte spesialitet. Krav og læringsmål må være tydelig definert i attestasjonsskjemaene, slik at tilstrekkelig erfaring og kompetanse kan dokumenteres ved søknad om spesialistgodkjenning.

Akademi, deltagelse i forskningsarbeid, opplæring i forskningsmetoder – og etikk

Gjeldende spesialistregler og krav til gruppe I-tjeneste forutsetter aktiv deltagelse i forskningsarbeid / fagutvikling / kvalitetssikringsarbeid og opplæring i forskningsmetoder, forskningsetikk m.v. Dette skjer i dag vanligvis på gruppe I-avdeling / universitetssykehus. Disse avdelingene vil fortsatt være de mest aktuelle steder for å oppnå denne type læring, men det finnes også andre sykehusavdelinger med gode forskningsmiljøer som kan oppfylle læringsmålet. Sikringen av dette læringselementet vil således også kunne skje gjennom attestasjonsskjemaet som kreves vedlagt søknad om spesialistgodkjenning. Det foreslås at følgende to punkter innføres i samtlige spesialiteters attestasjonsskjema:

Legen har deltatt aktivt i forskningsprosjekter/fagutvikling/kvalitetssikringsarbeid
Beskriv hvilket prosjekt legen har deltatt i

Legen har fått opplæring i vitenskapsteori, forskningsmetoder og -etikk
Beskriv hvordan legen har fått denne opplæringen

Oppdrag til spesialitetskomiteene

Sentralstyret ber således samtlige spesialitetskomiteer snarest mulig iverksette et arbeid hvor operasjonslister / prosedyrekrav / attestasjonsskjema / loggbok gjennomgås og bearbeides, slik at alle nødvendige elementer i en komplett spesialistutdanning i den enkelte spesialitet sikres gjennom attesterte læringsmål. Dette må tilpasses den enkelte spesialitet, og ut fra spesialitetens art, innhold og oppbygging må det kunne variere mellom prosedyrekrav og attesterte læringsmål. I denne forbindelse bør også målbeskrivelsen for spesialistutdanningen i faget gjennomgås, men det viktigste arbeidet er å utvikle mer detaljerte læringsmål gjennom attestasjonsskjema som skal leveres sammen med søknad om spesialistgodkjenning.

Sentralstyret innser at dette er et omfattende arbeid, og den enkelte spesialitetskomité bes gjennomføre arbeidet i kontakt med sin fagmedisinske forening, og gjerne i kommunikasjon med sekretariatet. Det kan også være tjenlig å ha samarbeid med den fagmedisinske forenings representant i aktuelt europeisk organ, f eks i Section under UEMS.

Det kan også være nyttig å skjele til svensk og dansk regelverk for ideer til relevante attestasjonspunkter.

Sverige:

http://www.socialstyrelsen.se/ansokaomlegitimationochintyg/bevis_specialistkompetens/omlakarnasny_ast/malbeskrivningar

Danmark:

<http://www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Special%20og%20videreuddannelse/Laege.asp>

X

Det arbeides samtidig med sak til landsstyret, slik at landsstyret gir sentralstyret mandat til å fremme forslag overfor helsemyndighetene om de nødvendige endringer i spesialistreglene i forbindelse med overgang til faste stillinger, herunder forslag om opphevelse av

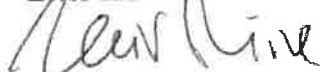
gruppeføringen. Uavhengig av landsstyrets beslutning, vil det være viktig å få utarbeidet nye, mer komplette attestasjonsskjemaer for spesialistutdanningen.

Spesialitetsrådet ga i møtet 9. desember 2010 sin tilslutning til at gruppeføringen oppheves og støttet forslaget om at spesialitetskomiteene utarbeider mer detaljerte attestasjonsskjemaer med læringsmål for spesialistutdanningen.

**Forslag til bearbejdet attestasjonsskjema i den enkelte spesialitet bes levert
Legeforeningen innen utgangen av juni 2011.**

Vi minner om overenskomsten mellom Spekter og Legeforeningen del A2 § 8.1
Spesialitetskomiteer mv.: Leger som er medlem av spesialitetskomiteer og lignede, skal gis permisjon med full lønn etter oppsatt tjenesteplan i den utstrekning det er nødvendig for å utføre vervet.

Den norske legeforenings sentralstyre
Etter fullmakt

Geir Riise
generalsekretær

Bjarne Riis Strøm
fagdirektør

Saksbehandlere: Einar Skoglund
Nina Evjen